

Залізник Алла Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 20300, м. Умань, вул. Садова 2, тел.: 0682897605, e-mail: amz423422@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5255-385X>

ФОРМИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТА ТА БАТЬКІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ

Анотація. У статті предметом розгляду є форми педагогічного партнерства закладу дошкільної освіти та батьків з фізичного виховання дошкільників. Методологія дослідження ґрунтується на поєднанні таких теоретичних методів, як аналіз, синтез та узагальнення. Метою статті є розкриття форм педагогічного партнерства вихователів і батьків щодо фізичного виховання дітей дошкільного віку. Звернено увагу на те, що саме в період дошкільного дитинства у дітей закладаються основи здоров'я, довголіття, формується багато рухових навичок, розвиваються фізичні якості. У нинішніх умовах батьки вкрай мало турбуються фізичним вихованням власних дітей. Тому доцільно приділяти велику увагу саме на етапі дошкільного дитинства фізичному вихованню дітей. Підкреслено, що правильно навчати та фізично виховувати дітей дошкільного віку можливо лише завдяки тісному педагогічному партнерству вихователів закладів дошкільної освіти та батьків. Наголошується, що педагогічне партнерство передбачає співпрацю, взаємодію та діалог вихователів закладів дошкільної освіти, батьків та дітей дошкільного віку для досягнення спільної мети. Розкрито сутність поняття «форми педагогічного партнерства» як способи організації спільної діяльності педагогів і батьків, що ефективно впливають на фізичне виховання дітей дошкільного віку. Виокремлено такі форми педагогічного партнерства педагогів і батьків з фізичного виховання: колективні, індивідуальні, групові, наочно-письмові, наочно-інформаційні. Форми педагогічного партнерства педагогів і батьків дають можливість пропагувати знання з питань організації й змісту фізичного виховання дошкільників в сім'ї. Зазначено, що успішне вирішення проблем з фізичного виховання дітей дошкільного віку можливе тільки за умови тісного педагогічного партнерства педагогів та батьків. В подальшому дослідженні планується розгляд нових нетрадиційних форм активізації батьків у педагогічному процесі закладу дошкільної освіти щодо фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Ключові слова: педагогічне партнерство, дошкільники, вихователі, батьки, фізичне виховання.

Zalizniak Alla Mykolaivna, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, associate professor of the department of preschool education, Pavlo

FORMS OF PEDAGOGICAL PARTNERSHIP OF THE EDUCATOR WITH PARENTS IN THE PHYSICAL EDUCATION OF PRESCHOOL CHILDREN

Abstract. The subject of the article are forms pedagogical partnership of educators and parents in the physical education of preschoolers. The purpose of the article is to reveal are forms of the pedagogical partnership of educators and parents of the regarding the physical education of preschool children. The scientific novelty consists in the analysis of theoretical and pedagogical research on the pedagogical partnership of educators and parents of preschool children. The research methodology is based on a combination of such theoretical methods as analysis, synthesis and generalization. Attention is drawn to the fact that the pedagogical partnership of the educator and parents, educator and children acts as an important professional category of pedagogical activity. After all, it is possible to properly teach and physically raise children only thanks to the close cooperation of preschool teachers and children's parents. In current conditions, parents pay extremely little attention to the physical education of their own children. It is emphasized that pedagogical partnership includes cooperation, interaction and dialogue of educators of preschool education institutions, parents and children of preschool age to achieve a common goal. The forms of work through which the teacher of a preschool education institution has a pedagogical partnership with parents regarding the physical education of preschool children are defined. It is emphasized that the teaching team should coordinate the work of the family and the preschool education institution in physical education and provide professional assistance to parents in this activity. It is emphasized that the success of the pedagogical partnership of preschool educators and parents, its positive impact on the physical education of preschool children largely depends on the relationship between teachers and parents. The importance of pedagogical partnership with parents of preschool children is emphasized in solving the issue of physical work with preschool children.

Keywords: pedagogical partnership, preschoolers, educator, parents, physical education.

Постановка проблеми. Дошкільний вік – важливий етап в житті кожної людини. У даний період відбувається удосконалення головного мозку, нервової системи, основних органів і систем організму дитини. Саме в період дошкільного дитинства у дітей закладаються основи здоров'я, довголіття, формується багато рухових навичок, розвиваються фізичні якості (швидкість, спритність, гнучкість, витривалість, сила). Тому доцільно приділяти велику увагу саме на етапі дошкільного дитинства фізичному вихованню дітей. Лише завдяки тісному педагогічному партнерству вихователів і батьків можна всебічно фізично розвинути дітей, виробити у них режим, розвинути рухи, загартувати та правильно організувати їхню рухову діяльність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема фізичного виховання дітей досліджувалась ще такими мислителями епохи Просвітництва: Ж. Руссо, Дж. Локк, І. Песталоцці, Я. Коменський та інші.

На сучасному етапі проблема фізичного виховання дітей розкрита в дослідженнях Е. Вільчковського, Т. Дмитренко, А. Кенеман, Г. Ляшенко та інших.

У державних документах: Закон України «Про дошкільну освіту», Базовий компонент дошкільної освіти, Національна доктрина розвитку освіти акцентується увага на фізичному вихованні дітей, охороні їхнього життя, зміцненні здоров'я, формуванні міцних рухових навичок, розвитку фізичних якостей, вихованні у дітей культурно-гігієнічних навичок та звички щодня виконувати фізичні вправи.

Напрямок педагогічного партнерства досліджували у свій час велети педагогічної думки – В. Сухомлинський, А. Макаренко, Ш. Амонашвілі, С. Лисенкова, В. Шаталов та інші.

Окремі аспекти загальної проблеми педагогічного партнерства сім'ї та закладу дошкільної освіти у формуванні особистості дитини розкрито у працях Л. Загик, О. Кононко, Т. Кулікової, Н. Лисенко, Т. Маркової, В. Маїшевої, Л. Островської, Н.Побірченко, В. Постового, Н. Химич та інших.

У нинішній час проблема партнерства висвітлено у працях Т. Алексєєнко, Г. Беленької, Н. Бугаєць, М. Касьяненко, Г. Кірієнко, О. Кобилянської, В. Постового та інших.

Мета статті – розкрити форми педагогічного партнерства закладу дошкільної освіти та батьків з фізичного виховання дошкільників.

Виклад основного матеріалу. Форми педагогічного партнерства педагогів з батьками різноманітні. Вони залежать від конкретних умов роботи закладу дошкільної освіти та завдань, які поставлено перед педагогічним колективом на певному віковому етапі дітей.

Форми педагогічного партнерства педагогів з батьками дають можливість пропагувати знання з питань організації та змісту фізичного виховання дітей в сім'ї. Проводячи «педагогізацію» батьків з питань фізичного виховання, доцільно звертати увагу на те, що в залученні дітей до систематичних занять фізичними вправами, до регулярного виконання загартовуючих процедур головну роль відіграє особистий приклад старших (батьків, братів та сестер) у сім'ї. Батьки повинні пам'ятати, що діти, які систематично займаються фізкультурною, стають не тільки більш здоровими, міцними та загартованими, а й самостійними, рішучими, сміливими, більш наполегливими для досягнення поставленої мети; вони легше входять у дитячий колектив і швидше засвоюють трудові навички. У процесі цієї роботи батьки будуть отримувати знання про завдання і методи всебічного виховання дітей – фізичного, розумового, морального, естетичного. Зауважимо, що питанням фізичного виховання в роботі з батьками слід приділяти особливу увагу, оскільки сім'я найбільше впливає на фізичний розвиток своєї дитини.

Концептуальні основи сімейного виховання досліджувались у різні періоди розвитку суспільства. Ще у давнину людство прийшло до розуміння

необхідності спеціальної підготовки батьків до виховання дітей. Класики педагогічної думки: П. Каптерев, Я. Коменський, П. Лесгафт, А. Макаренко, Й. Песталоцці, М. Рубінштейн, С. Русова, Ж. Руссо, В. Сухомлинський та інші – розглядали проблеми сімейного виховання.

У своїх дослідженнях ми керувалися твердженням сучасного дослідника М. Машовець про те, що вирішення педагогічних проблем у сім'ї потребує спеціальної підготовки батьків, кваліфікованої допомоги фахівців та наукового забезпечення на теоретичному і практичному рівнях [8].

Цінною для нашого дослідження є педагогіка В. Сухомлинського, в основу якої він поклав педагогічну просвіту батьків: «Батьківська педагогіка, тобто елементарне коло знань матері й батька – це фундамент, основа всієї педагогічної теорії й практики» [13, С. 535 -536]. Прагнучи підготувати батьків до найважливішої справи життя – виховання дітей, великий педагог пропонував давати їм елементарні педагогічні знання, а також безпосередньо залучати до обговорення проблем навчання і виховання. Важливим завданням вихователів є пропаганда педагогічних знань серед батьків.

Значні можливості для психолого-педагогічного просвітництва батьків має гувернер. Від його компетентності, ерудиції, комунікабельності залежить ступінь довіри батьків до нього. У майбутніх гувернерів формується усвідомлення того, що методичні рекомендації, практичні поради, сімейне консультування – невід'ємна складова їх діяльності, що жодне питання поставлене батьками, не повинно залишитися без кваліфікованої, конкретної відповіді. Підготовка до життя мудрих, освічених, розумних батьків не менш важливо для розвитку держави, аніж економічна чи правова освіта її молодих громадян. Це означає, що гувернерство – педагогіка сучасності, педагогіка майбутнього, яка впливає на моральне та інтелектуальне формування нації, що є окремою темою дослідження.

Загальну проблему взаємодії сім'ї та дошкільного закладу висвітлено у багатьох сучасних наукових дослідженнях: Л. Загик, В. Іванової, О. Кононко, В. Котирло, Т. Кулікової, С. Ладивір, Т. Маркової, В. Маїшевої, В. Нечаєвої, Л. Островської, Т. Поніманської та інших.

Відомий педагог В. Сухомлинський закликав учителів-вихователів вчити батьків справі виховання: «Учіть батьків мистецтва виховання як найбагороднішої, найлюдянішої, найвищої творчості, як виконання високого громадянського обов'язку» [13, С. 537].

Аналіз науково-педагогічної літератури [4; 6; 7; ; 9; 11; 12; 16] дозволив уточнити сутність поняття «педагогічне партнерство вихователів та батьків» як процес погоджених впливів, гармонійних стосунків, що підпорядковані спільній меті, яка реалізується в спілкуванні «на рівних» та в спільній педагогічній діяльності щодо фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Ми впевнені, що взаємне доповнення сімейного й суспільного – необхідна умова успішного розв'язання завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку. Ми вважаємо, що форми педагогічного партнерства – це такі способи організації їх спільної діяльності, які ефективно впливають на фізичне виховання дітей дошкільного віку.

Форми батьківської просвіти розрізняються за:

1) місцем проведення (у сім'ї, на нейтральній території, у закладі, на вулиці);

2) характером спілкування (безпосереднім та опосередкованим, усним, письмовим, за допомогою технічних засобів зв'язку, із поєднанням видів спілкування);

3) участю членів сімей (вся сім'я, обидва батьки, мати чи батько з дитиною, матері, батьки);

4) кількістю сімей (індивідуальні, групові, масові або колективні);

5) тривалістю (разові, короткочасні, постійнодіючі, пульсуючі);

6) змістом (формування знань та умінь; батьківських якостей і рис; правильного ставлення до дитини);

7) метою (обслуговуючі, реабілітаційні, профілактичні, супроводжуючі);

8) впливом на сім'ю (ознайомлюючі, спонукальні, перетворювальні) [14].

Форми педагогічного партнерства педагогів з батьками з фізичного виховання можуть бути:

– колективними (університет педагогічних знань, батьківські збори, конференції, зустрічі з батьками, засідання «круглого столу», вечори запитань і відповідей, засідання батьківського комітету, дні відкритих дверей, семінари-практикуми, створення групи батьків-порадників, спільні свята, спортивні змагання, відпочинок у вихідні дні тощо);

– індивідуальними (вступне анкетування, попередні візити батьків з дітьми до дошкільного закладу, консультації, відвідування педагогами своїх вихованців удома, телефонний зв'язок, бесіди тощо);

– груповими (консультації, клуби взаємодопомоги, школа молодих батьків, вечори запитань та відповідей, зустрічі з цікавими людьми);

– наочно-письмовими (батьківські куточки, тематичні стенди, ширмочки, планшети, папки-пересувки, дошка оголошень, інформаційні листки, анкетування, скринька пропозицій, неформальні листи, родинні газети, педагогічна бібліотека);

– наочно-інформаційними (відеофрагменти різних форм організації фізичного виховання в закладі дошкільної освіти: фізкультурні заняття, ранкова гімнастика, гімнастика після пробудження, фізкультхвилинка, фізкультпаузи; загартовуючі процедури у поєднанні з фізичними вправами, рухливі ігри, прогулянки, екскурсії за межі закладу дошкільної освіти, вечори розваг, індивідуальна робота з дітьми, самостійні заняття фізичними вправами; реклама книг, публікацій у періодиці, в системі Інтернет з проблем фізичного виховання).

Університет педагогічних знань – це форма психолого-педагогічної просвіти батьків, що озброює їх необхідними знаннями, основами педагогічної культури, знайомить з актуальними проблемами фізичного виховання з врахуванням віку та запитів батьків, сприяє встановленню контактів батьків з громадськістю, сім'ї зі школою, а також взаємодії батьків і педагогів у виховній роботі. Форми організації занять в університеті педагогічних знань різноманітні: лекції, бесіди, практикуми, конференції для батьків тощо [1; 10].

Коллективні батьківські збори – це одна з найпоширеніших форм роботи з батьками. Їх готує і проводить педагог. Це форма здійснення педагогічного навчання батьків, обговорення питань, засіб формування батьківського колективу. Збори бувають загальні і групові [1]. На зборах розглядають проблеми фізичного виховання, докладно обговорюють найістотніші питання, добре ілюструючи його конкретними фактами з життя дітей групи. Черговою тематику зборів обирають батьки.

Науковці підкреслюють різноманітність видів батьківських зборів: організаційні, тематичні, збори-диспути, підсумкові (чвертні) і т. д.

На нашу думку, ефективними групові батьківські збори будуть тоді, коли вони підготовлені з боку педагогів закладу дошкільної освіти та батьків, коли учасники зацікавлені у вирішенні поставлених проблем. Вивчаючи потреби батьків дітей дошкільного віку, ми провели анкетування. З'ясувалося, що 92 % батьків хотіли б приходити на батьківські збори не тільки слухати про матеріальну скруту закладу дошкільної освіти (ремонт дошкільної групи, забезпечення миючими засобами, канцелярським приладдям тощо), але й отримувати знання щодо фізичного розвитку дітей та обговорювати проблеми їх виховання. 38 % батьків прагнули отримати педагогічні та психологічні знання. І лише 33 % батьків хотіли б отримати консультацію щодо форм організації фізичного виховання своїх дітей. 12 % батьків не мали уявлення, яким має бути фізично вихований дошкільник. Аналіз анкетування засвідчив, що більшість батьків не усвідомлюють необхідності педагогічних знань, важливості фізичного виховання своїх дітей, що насторожило нас.

Таким чином, ми визначили питання з досліджуваної проблеми, які повинні стати об'єктом обговорення на батьківських зборах:

- виховання фізичних якостей у дітей дошкільного віку,
- організація режиму для дитини;
- роль ранкової гімнастики;
- використання рухливих ігор у сім'ї;
- нетрадиційні системи фізичного виховання;
- сімейний туризм;
- навчання дітей плавання (катання на ковзанах, санчатах, лижах, роликівих ковзанах, велосипеді, самокаті);
- організація режиму для дитини;
- запобігання плоскостопості у дітей;
- правила загартування організму дитини тощо.

Зауважимо, що у доборі тем для батьківських зборів слід уникати безсистемності та випадковості. Важливо, щоб батьківська активність була справжнім проявом їхньої зацікавленості в справі, йшла від них самих, а не нав'язувалася ззовні.

Лекція – це форма психолого-педагогічної просвіти, яка розкриває сутність тієї чи іншої проблеми виховання. Найкращий лектор – це учитель-вихователь, який знає інтереси, проблеми і клопоти батьків. Головне в лекції – науковий аналіз виховних явищ, ситуацій [10]. На наш погляд, лекції відіграють важливу роль у вирішенні питань з фізичного виховання. Готуючись до лекцій з

батьками доцільно враховувати її структуру, логіку, складати алгоритм основних ідей, думок. З цією метою традиційні лекції оновлювали, включаючи в них дискусії, розв'язання педагогічних ситуацій, задач. Така робота сприяла активізації батьків, вони самостійно приходили висновку, що фізичним вихованням дитини потрібно займатись не періодично, а систематично, бути для них взірцем. Зауважимо, що лекції були доповненням тематики батьківських зборів.

Конференція – форма педагогічної просвіти, яка передбачає розширення, поглиблення і закріплення знань про виховання дітей і була популярною у 60-ті роки. Тема конференції повинна бути конкретною, повідомлятися заздалегідь. Конференції можуть бути науково-практичними, теоретичними, читацькими, з обміну досвідом, конференціями матерів, батьків. Її проведення супроводжується виставкою педагогічною літературою для батьків, розповсюдженням пам'яток для батьків та дітей тощо [10; 14]. Зауважимо, що теми виступів на конференціях повинні розкривати одну центральну проблему.

Дискусія – одна з найбільш цікавих форм підвищення педагогічної культури, яка сприяє виробленню умінь всебічно аналізувати факти і явища, спираючись на набуті навички і накопичений досвід. Ми погоджуємось з науковцями, що успіх дискусії залежить від її підготовки. Головний принцип дискусії – повага до позиції будь-якого учасника. До проведення дискусії доцільно підготувати виставку педагогічної літератури для батьків [3; 10]. Зазначимо, що успіх диспуту залежить не лише від підготовки учасників, але й від уміння дотримуватись правил дискусії, від вміння особи ведучого вести дискусію.

Рольові ігри – форма колективної творчої діяльності з вивчення рівня сформованості педагогічних умінь учасників. Методика рольової гри передбачає визначення теми, розподіл ролей між учасниками гри, попереднє обговорення можливих позицій і варіантів поведінки учасників гри [10]. Ми вважаємо, що саме завдяки можливості програти декілька варіантів поведінки учасників гри (позитивних і негативних) та шляхом спільного обговорення можна вибрати оптимальний для даної ситуації спосіб дій.

Відвідування занять – це така форма педагогічного пропагування, яка дає змогу показати батькам роботу закладу дошкільної освіти, методи навчання і виховання дітей, щоб потім вони використали їх у сімейному вихованні. Цікаво, що таке проникнення в життя закладу дошкільної освіти дає змогу батькам побачити свою дитину в дитячому колективі й іноді відкриває її з нового для них боку. Педагог звертає увагу батьків на характер взаємовідносин дітей на заняттях і разом з батьками аналізує побачене, шукає причини відхилень, якщо такі є, у вихованні дітей [10].

Зустрічі за «круглим столом» – така форма роботи з батьками сприяє підвищенню їхньої педагогічної культури, допомагає виробити єдині підходи у вихованні дошкільників. Зміст зустрічі – допомогти батькам проникнути у сутність проблеми, розібратися в технології її вирішення, знайти правильний шлях свого і спільного з вихователем впливу на дітей [10].

Тренінг – інтерактивна форма навчання батьків, яка передбачає набуття батьками певних знань та вмінь. У тренінгу використовуються ігри, дискусії, аналіз ситуації, вправи, лекції, семінари, консультації. Під час проведення тренінгу слід дотримуватись таких правил: учасники потребують допомоги; необхідно всіляко заохочувати батьків до пошуку адекватних зумовлених рішень, а не нав'язувати їм готові моделі поведінки; ставлення до учасників повинно мати характер партнерства, коли кожний з них відчуває, що його поважають і цінують, а не маніпулюють ним, примушуючи обирати певний вид дій; забезпечення атмосфери комфорту (вільне висловлювання думок, ідей, здійснення дій і вчинків); кожна вправа тренінгу є не алгоритмом, а моментом «переживання» досвіду певної поведінки [15].

Бесіда – це найбільш поширена і доступна форма індивідуальної роботи з батьками, яка передбачає цілеспрямовану організацію обміну думками. Зміст бесід визначається виховними завданнями, які стосуються окремого індивіда чи групи дітей. За формою проведення визначають бесіди фронтальні, індивідуальні, групові, а також розрізняють заплановані та епізодичні бесіди, прогнозує і не передбачувані [3; 5; 10]. Ми вважаємо, що у процесі індивідуальних бесід із батьками слід підкреслювати, яке важливе значення має приклад близьких людей для формування у дітей фізичних якостей. Наголосити батькам, що слід побільше вдаватись до навідних вказівок, дружніх порад, заохочень. На нашу думку, ефективність бесід залежить від ступеня педагогічної та психологічної підготовки вихователя. У процесі проведення бесід з батьками відбувалось спілкування типу «суб'єкт - суб'єкт», яке сприяло активному пізнанню та засвоєнню нової інформації. Під час діалогу батьки аналізували повідомлення, розширювали власні уявлення про фізичне виховання дошкільників, його зміст, формували власні позиції.

Відвідування сімей – ефективна форма індивідуальної роботи педагога з батьками, встановлення контакту з сім'єю. Під час відвідування сім'ї вихователь знайомиться з умовами життя дитини, розмовляє з батьками про характер дитини, її інтереси і нахили, про ставлення до батьків, дає поради щодо фізичного виховання дитини, інформує батьків про успіхи їхньої дитини. Вихователь, аналізуючи фізичний розвиток дошкільника, разом з батьками шукає правильні прийоми педагогічного впливу. У результаті відвідування дітей вдома, індивідуальних бесід з батьками, проведення опитувань складається уявлення про реальні виховні можливості кожної сім'ї (взаємини між батьками і дітьми, між дорослими членами родини, ступінь батьківського авторитету, увага батьків до дітей, методи виховання, засоби заохочення і покарання) [10]. Зазначимо, що особливо відповідальні перші відвідини. Від того, як вони відбудуться, багато в чому залежить встановлення довір'я і контакту між вихователями і батьками. На наш погляд – це допомагає знайти правильний підхід до дітей, полегшує подальшу роботу з батьками щодо фізичного виховання дошкільників. Ми вважаємо, що саме відвідування підказують теми бесід з батьками, консультацій, тематику матеріалів для «батьківських куточків». Важливо відразу після відвідування продумати, якщо

в цьому є потреба, характер роботи як з дитиною, так і з батьками. Під час відвідування дитини вдома ми застосовували такі правила:

- завжди починали з похвали дитини,
- вели невимушену щирю розмову, ні в якому разі не йшли в сім'ю зі скаргами на дитину,
- виявляли такт у розмові з батьками.

З метою ефективніших відвідин сім'ї ми складали для себе характеристику фізичного розвитку дошкільника, виділяли в ній ті моменти, які необхідно було з'ясувати й обговорити з батьками. Результатом відвідувань були висновки про необхідність надання уваги тим чи іншим питанням фізичного виховання дошкільника.

Чергування батьків – це така форма роботи з батьками, під час якої вони більш глибоко знайомляться з режимом закладу, вимогами, які пред'являють до дітей у питаннях самостійності, поведінки, спостерігають, а й іноді беруть участь в освітньому процесі [10; 14]. Вважаємо, що це сприятиме поглибленню їхніх знань про зміст та методи педагогічної роботи з дітьми.

Консультації – це форма роботи з батьками, яка передбачає надання батькам педагогами необхідної допомоги з різних проблем фізичного виховання. Консультації можуть бути:

- за кількістю сімей (індивідуальні, групові, масові);
- за участю членів сім'ї (з усією сім'єю, з батьком, матір'ю і дитиною);
- за місцем проведення [14].

У спілкуванні з батьками педагог повинен проявляти максимум тактовності. Під час консультацій ми дотримувались принципів успішного консультування:

- довірливі стосунки,
- взаємоповага,
- зацікавленість,
- компетентність.

Зауважимо, що тематику консультацій слід визначати індивідуально, диференційовано, враховуючи вік батьків, їхню педагогічну спрямованість.

Практикум – це форма вироблення у батьків педагогічних умінь у вихованні дітей, ефективного вирішення педагогічних ситуацій, це своєрідне тренування педагогічного мислення батьків-вихователів. Мета педагогічного практикуму – це закріпити інформацію та свідомо використовувати отримані знання у вирішенні конкретних завдань, що передбачає самостійне читання педагогічної літератури та виконання певних завдань-рекомендацій [10].

Зазначимо, що для педагогічного пропагування слід використовувати і такі форми роботи, як стенди, на яких розміщують вирізки з газет і журналів. А така форма роботи з батьками, як сатирична стінгазета з яскравими малюнками і влучним текстом під ними привертає увагу всіх і змушує задуматися над вихованням своєї дитини [10].

Ми вважаємо, що цілеспрямованість у роботі з сім'єю заключається в тому, щоб будь-який захід – бесіда, стенд, оформлений для батьків, – повинен бути направлений на досягнення певної мети. Робота з батьками стає найбільш

переконливою за умови використання комплексу наочних засобів (показу роботи з дітьми, використання технічних засобів, оформлення виставок, стендів). На наш погляд, для того, щоб наочний матеріал батьки активно сприймали, слід привертати до нього увагу, цікавитися, як його використовують у фізичному вихованні дітей.

«Батьківські куточки» – це наочно-письмова форма взаємодії з батьками. У «батьківських куточках» розміщують короткі тексти на педагогічні теми, консультації, відповіді на запитання батьків, списки рекомендованої педагогічної літератури [10]. Необхідними складовими частинами батьківського куточка є:

- інформаційні бюлетені,
- скринька для пропозицій.

Ми висвітлювати такі питання у «батьківських куточках», як:

- фізкультурне обладнання кімнати;
- пішохідні прогулянки як засіб активізації дітей;
- завдання фізичного виховання вікової групи;
- розвиток рухових якостей;
- традиційні системи загартування дітей дошкільного віку;
- формування навичок повзання та лазіння у дітей дошкільного віку,

враховуючи завдання з фізичного виховання для кожної вікової групи тощо.

Демонстрація фільмів на педагогічні теми – це така форма роботи з батьками, яка заслуговує на визнання глядачів, тому що в ній доступно розкривається суть тієї чи іншої педагогічної проблеми. Під час перегляду таких фільмів батьки починають активно мислити, вирішуючи педагогічні завдання [10].

Підкреслимо, що у цілях педагогічної просвіти батьків було використано різні форми просвітницької роботи. В процесі означеної роботи ми проймалися настроями кожної сім'ї, її потребами та уподобаннями. Кожний контакт був насичений турботою про дитину, повагою до сім'ї. Усе це сприяло тому, що батьки відчували, що за їхню дитину вболівають, про неї піклуються.

Висновки. Отже, успішне вирішення проблем фізичного виховання дітей дошкільного віку можливе тільки за умови тісного педагогічного партнерства педагогів та батьків, гармонізації їх взаємин. Тому необхідно, щоб робота з батьками велась цілеспрямовано, планомірно та систематично. Вона полягає в подоланні педагогічної неосвіченості батьків.

В подальшому дослідженні планується розгляд нових нетрадиційних форм активізації батьків у педагогічному процесі закладу дошкільної освіти щодо фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Література:

- 1.Алексеевко Т. Ф. Формування педагогічної культури сучасної молоді сім'ї. *Все для вчителя*. 1998. № 1-2. С. 46–47.
- 2.Артемова Л. В., Богуш А. М., Вільчковський Е. С. Підготовка до школи група в дитячому садку: методичний посібник. Київ: Рад. шк., 1989. 432 с.

- 3.Безпалько О. Підготовка студентів до виховної роботи в школі. *Професійна підготовка студентів педагогічних інститутів до виховної діяльності*: збірник наукових статей. Київ: ІЗИН, 1996. С.29–37.
- 4.Березюк О. В., Воронцова Т. В., ЄЖОВА О. О. Партнерство задля нарощування потенціалу: посібник. Київ: «Здоров'я через освіту», 2014. 128 с.
- 5.Долинна О., Низовська О. Батьки в дошкільному закладі: споживачі та гості чи партнери-однодумці? *Дошкільне виховання*. 2007. № 01. С. 6-8.
- 6.Кірієнко Т. Співпраця з родиною. *Дошкільне виховання*. 2006. № 10. С. 7-9.
- 7.Кобилянська О. Запорука успіху – взаємодія з батьками. *Дошкільна освіта*. 2004. № 06. С. 11-13.
- 8.Машовець М. А. Підготовка студентів до співпраці з батьками дітей дошкільного віку: навчально- методичний посібник. Київ, 2000. 128 с.
- 9.Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. 2016. 34 с.
10. Педагогический всеобуч: методические рекомендации / сост. И. В. Гребенников. Днепропетровск: Промінь, 1982. 190 с.
11. Сім'я і дитячий садок: умови, шляхи та засоби гуманізації взаємин: метод. матеріали / упоряд. О. Л. Кононко, ред М. С. Солодучін. Київ: «Освітнянин», 1994. 88 с.
12. Словник термінів і понять сучасної освіти / за заг. ред. Л. Михайлової. Сєверодонецьк, 2020. 194 с.
13. Сухомлинський В. О. Вибрані твори: у 5 т. Київ: Видавництво «Радянська школа», 1976. Т.2: Сто порад учителів. 670 с.
14. Трубавіна І. М. Зміст та форми просвітницької роботи з батьками: науково-методичні матеріали. Київ: УЦДССМ, 2000. 88 с.
15. Трубавіна І. М., Бугаєць Н. А. Методи вивчення сім'ї. Київ: УЦДССМ, 2001. 68 с.
16. Усатенко О. М. Взаємодія професійно *Гуманітарні науки*. Київ: Педагогічна преса, 2006. № 2. С.40-45.

References:

- 1.Aliexsieienko T. F. (1998). Formuvannia pedahohichnoi kultury suchasnoi molodoi sim'i. [Formation of the pedagogical culture of a modern young family]. *Vse dlia vchytelia, 1-2*, 46-47. [in Ukrainian].
- 2.Artemova L. V. (1989). Pidhotovcha do shkoly hrupa v dytiachomu sadku. [*The pre-school group in a preschool*]. Kyiv: Rad. shk. [in Ukrainian].
- 3.Bezpalko O. (1996). Pidhotovka studentiv do vykhovnoi roboty v shkoli. [Training of students for educational work at school]. *Profesiina pidhotovka studentiv pedahohichnykh instytutiv do vykhovnoi diialnosti*, 29-37. [in Ukrainian].
- 4.Bereziuk O. V., Vorontsova T. V., Yezhova O. O. ta in. (2014). *Partnerstvo zadlia naroshchuvannia potentsialu*. [Partnership for develop a potentialy]. Kyiv: «Zdorov'ia cherez osvitu» [in Ukrainian].
- 5.Dolynna O., Nyzovska O. (2007). Batky v doshkilnomu zakladi: spozhyvachi ta hosti chy partnery-odnodumtsi? [Who are Parents in a preschool: consumers and guests or like-minded partners?]. *Doshkilne vykhovannia, 01*, 6-8. [in Ukrainian].
- 6.Kirienko T.(2006). Spivpratsia z rodynoiu. [The cooperation with parents]. *Doshkilne vykhovannia, 10*, 7-9. [in Ukrainian].
- 7.Kobylianska O. (2004). Zaporuka uspikhu – vzaiemodiia z batkamy. [Successful cooperation - The cooperation with parents]. *Doshkilna osvita, 06*, 11-13. [in Ukrainian].
- 8.Mashovets M. A. (2000). Pidhotovka studentiv do spivpratsi z batkamy ditei doshkilnoho viku. [*Training young teachers for cooperation with perents of preschool children*]. Kyiv. [in Ukrainian].
- 9.*Nova ukrainska shkola*. [New Ukrainian an school]. (2016).

10. *Pedahohycheskyi vseobuch: metod. rekomendatsyy.* [Pedagogical a training]. Y. V. Hrebennykov (Ed). (1982). Dnepropetrovsk: Promyn.
11. *Sim'ia i dytiachyi sadok: umovy, shliakhy ta zasoby humanizatsii vzaiemyn: metod. materialy.* [A family and a preschool: a conditions, a ways and a means of human interaction]. M. S. Solodukhin (Ed). (1994). Kyiv.
12. *Slovyk terminiv i poniat suchasnoi osvity.* [Dictionary of terms and concepts of modern an education]. L. Mykhailovoi (Ed). (2020). Sievierodonetsk [in Ukrainian].
13. Sukhomlynskyi V. O. (Ed). (1976). *Vybrani tvory.* [Selected works]. (Vols 1-5); Vol. 2: *Sto porad uchytelevi.* Kyiv. [in Ukrainian].
14. Trubavina I. M. (2000). *Zmist ta formy prosvitnytskoi roboty z batkamy.* [Content and forms of educational working with parents]. Kyiv: UTsDSSM. [in Ukrainian].
15. Trubavina I. M., Buhaiets N. A. (2001). *Metody vuvchennia sim'i.* [Methods of studying the family.]. Kyv: UDTsSSM. [in Ukrainian].
16. Usatenko O. M. (2006). *Vzaiemodiaty profesiino.* [COOPERATION professional]. *Humanitarni nauky*, 2, 40-45. [in Ukrainian].